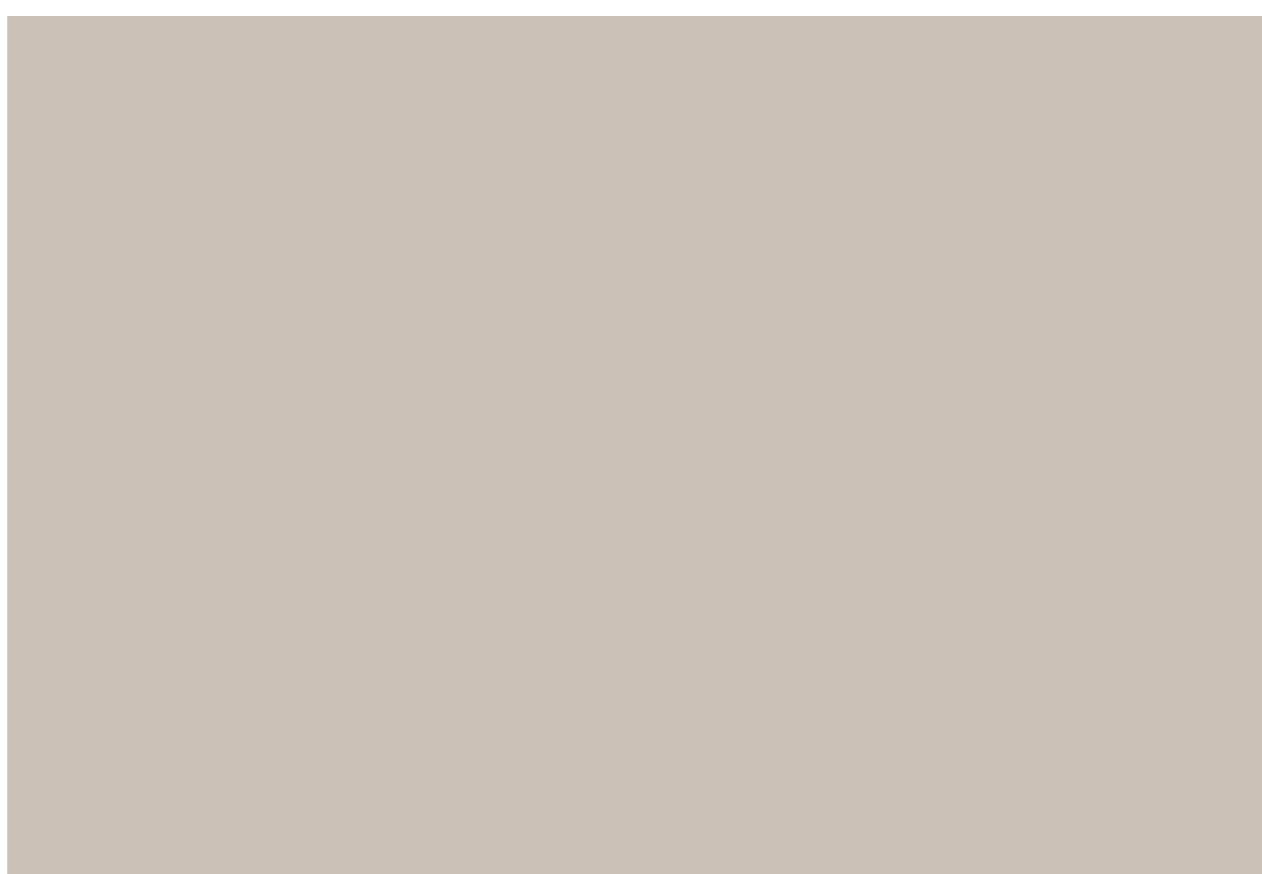

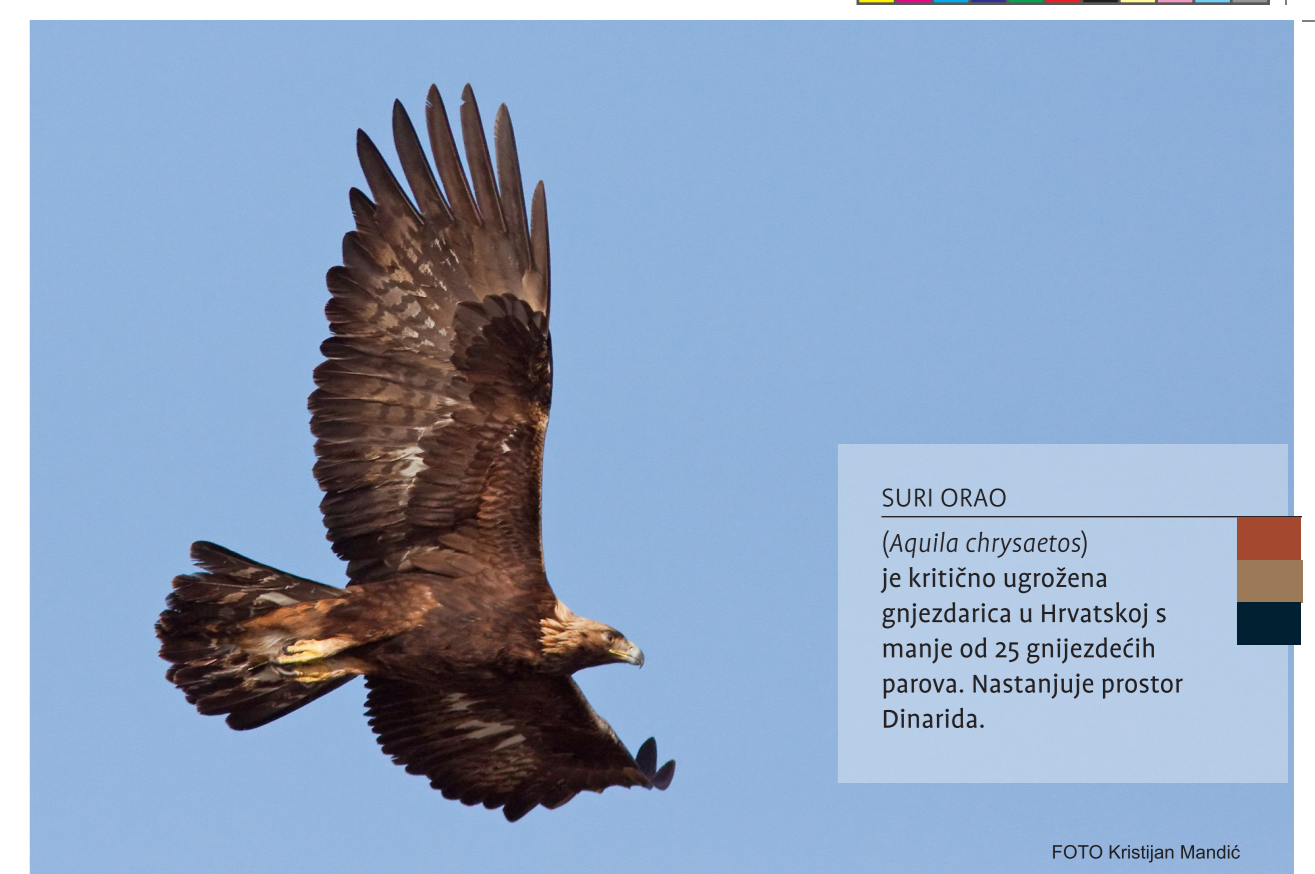
KOSAC
(Circus cyaneus) je ptica selica koja nastanjuje vlažne travnjake. U Hrvatskoj je ugrožena vrsta zbog gubitka staništa – promjene intenziteta gospodarstva ili zapuštanja poljoprivrednih površina. Noću se glasa prepoznatljivim glasanjem.

FOTO Kristijan Mandić

JAREBICA KAMENJARKA
(Alectoris graeca saxatilis) ili grivna vrsta je iz porodice kokoški koja nastanjuje priobalje od razine mora do najviših vrhova planina. Obitava na otvorenim staništima. Ugrožena je zbog nestanka staništa i prekomjernog lova.

FOTO Kristijan Mandić

SURI ORAO
(Aquila chrysaetos) je kritično ugrožena gnjezdarica u Hrvatskoj s manje od 25 gnijezdećih parova. Nastanjuje prostor Dinarida.

FOTO Kristijan Mandić

GREGULA
(Puffinus puffinus) endemična je vrsta za Sredozemlje. Tek je 2006. godine otkriveno da se nekoliko stotina parova gnijezdi na malim pučinskim otocima u Hrvatskoj. Ova vrsta srodna je albatrosu te othranjuje samo po jedno mlado u sezoni gnijezđenja.

FOTO José Manuel Arcos

ZMIJAR
(Circus gallicus) je ugrožena gnjezdarica s otprilike 130 gnijezdećih parova. Nastanjuje hrvatsko priobalje, pojedinačni parove se gnijezde i u unutrašnjosti.

FOTO Toni Muukkonen

ŠUMSKA SLJUKA
(Scolopax rusticola) je vrlo skrivita i malo poznata rijetka gnjezdarica naših gorskih šuma. Češće ju susrećemo tijekom zimovanja ili seobe, prije svega u priobalju. Lovna je vrsta u Hrvatskoj.

FOTO Stevan Round

ZAŠTITIMO NAŠE PTICE

BJELONOKTA VJETRUŠA
(Falco naumanni) društvena je grabljivica koja se gnijezdi u kolonijama. Ova je vrsta ugrožena, a u Hrvatskoj je tek 2010. otkrivena jedna kolonija od 25 parova, nakon što je vrsta bila sasvim izumrla u 20. stoljeću.

FOTO Kristijan Mandić

VRTINA STRNADICA
(Emberiza hortulana) je pjevica koja je ugrožena nestankom staništa, prije svega zarastanjem mizažnih krajkolka na planinskim padinama. Prije je bila brojna u čitavom priobalju, dok je danas u većem broju nalazimo samo još na padinama Lučke i Velebita.

FOTO Kristijan Mandić

WINGS ACROSS THE BALKANS

međunarodni je projekt koji Udruga BIOM provodi u Hrvatskoj. Voditelj projekta je organizacija BirdLife International, koja na globalnoj razini unaprjeđuje i promovira zaštitu ptica, a ostali sudionici su nevladine organizacije iz regije, koje se također bave zaštitom prirode i ptica. U suradnji s nadležnim državnim tijelima i lokalnim dionicima, na otoku Rabu se, kroz radionice i terenski rad, provodi dio projekta koji uključuje razvijanje plana za zaštitu globalno ugrožene vrste – bjelonočke vjetruše. Ostali ciljevi projekta su: podizanje razine zaštite okoliša i biološke raznolikosti u Republici Hrvatskoj, jačanje uloge i kapaciteta nevladinih udruga u zaštiti i upravljanju prirodnih vrijednosti te izobrazba i umrežavanje nevladinih udruga. Partneri u projektu su: Hrvatsko ornitološko društvo, Naše ptice iz Bosne i Hercegovine, Centar za istraživanje i zaštitu ptica Crne Gore, Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije, Liga za ornitološku akciju Srbije, Makedonsko ekološko društvo i Društvo za opazovanje i proučavanje ptice Slovenije. Projekt je financiran od strane Europske komisije posredstvom predpristupnih fondova (IPA) i sufinanciran od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti Republike Hrvatske.

LUKAVICA
(Burhinus oedicnemus) je vrlo skrivita vrsta koja je aktivna noću, a nastanjuje otvorena i suha staništa kao što su kamenjarski pašnjaci. U Hrvatskoj obitava jedino na nekoliko otoka i na svega par mjesta u unutrašnjosti Dalmacije.

FOTO Miroslav Marčić

SREDOZEMNI GALEB
(Larus audouinii) je srednje velik galeb i endem Sredozemlja. U Hrvatskoj nalazimo gnijezduću populaciju od šezdesetak parova na otocima Južnog Jadrana. Hranj se ribom i rijetko zalazi u ljudska naselja.

FOTO José Manuel Arcos

TETRIJEB GLUHAN
(Tetrao uragallus) najveća je kokoška u Europi i nastanjuje prostrane planinske šume. Osjetljiv je na uznemiravanje, tako da obitava jedino u Gorskom kotaru, na Velebitu i planinama Like. U Hrvatskoj se gnijezdi nešto više od 100 parova ove vrste.

FOTO Kristijan Mandić

UDRUGA ZA BIOLŠKA ISTRAŽIVANJA - BIOM

Udruga za biološka istraživanja - BIOM nevladina je organizacija koja se zauzima za višu razinu zaštite prirode i okoliša u Hrvatskoj. Smatramo da je Hrvatska jedna od najbogatijih zemalja glede biološke raznolikosti jer obuhvaća četiri biogeografske regije i veliko krško područje Dinarida, što našu zemlju čini jedinstvenu u Europi. Stoga želimo podići razinu svijesti o našoj prirodnoj baštini kako bi ju sačuvali za buduće naraštaje.

Udruga BIOM okuplja stručnjake i građane kako bi kroz svoje aktivnosti unaprjediila sustav zaštite prirode. Istražujemo floru i faunu diljem Hrvatske, provodimo monitoring ugroženih vrsta i staništa, te educiramo širu javnost i dionike o potrebi za učinkovito zaštitom prirodnih resursa.

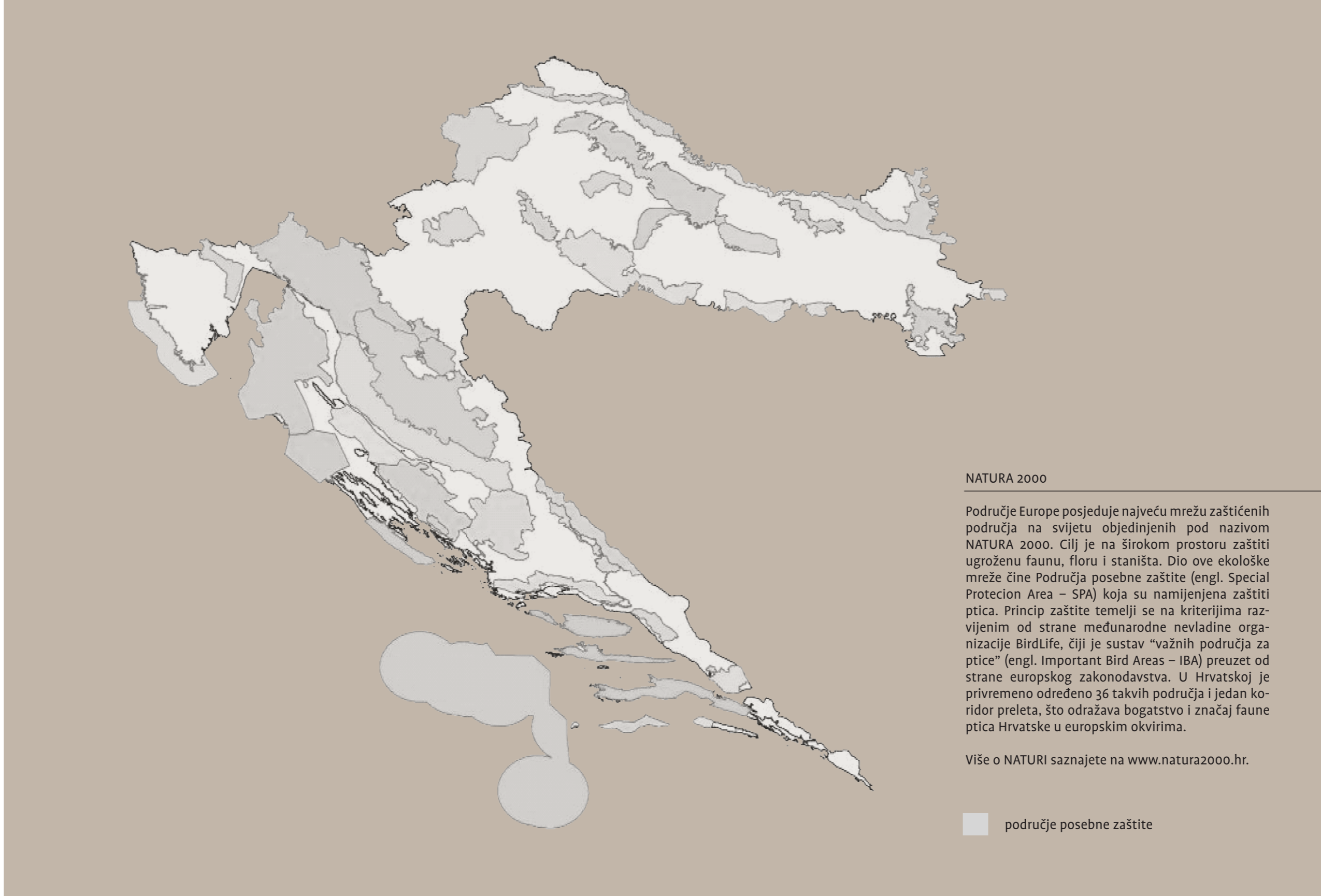
Udruga BIOM realizirala je niz suradnji i partnerstva s relevantnim državnim institucijama, parkovima prirode i nacionalnim parkovima. Umrežili smo se na nacionalnoj i međunarodnoj razini s drugim srodnim organizacijama kako bismo uspješnije uvodili europske standarde i dobru praksu djelovanja u području zaštite prirode i okoliša.

Više o našim aktivnostima pročitajte na www.biom.hr.

SIVI ČUK
(Athene noctua) jedna je od najmanjih sova u Hrvatskoj i ugrožena je zbog nestanka staništa poput starih voćnjaka ili ekstenzivno obrađenih poljoprivrednih površina. U antičkoj Grčkoj smatrali su ju sovom mudrosti.

FOTO Kristijan Mandić

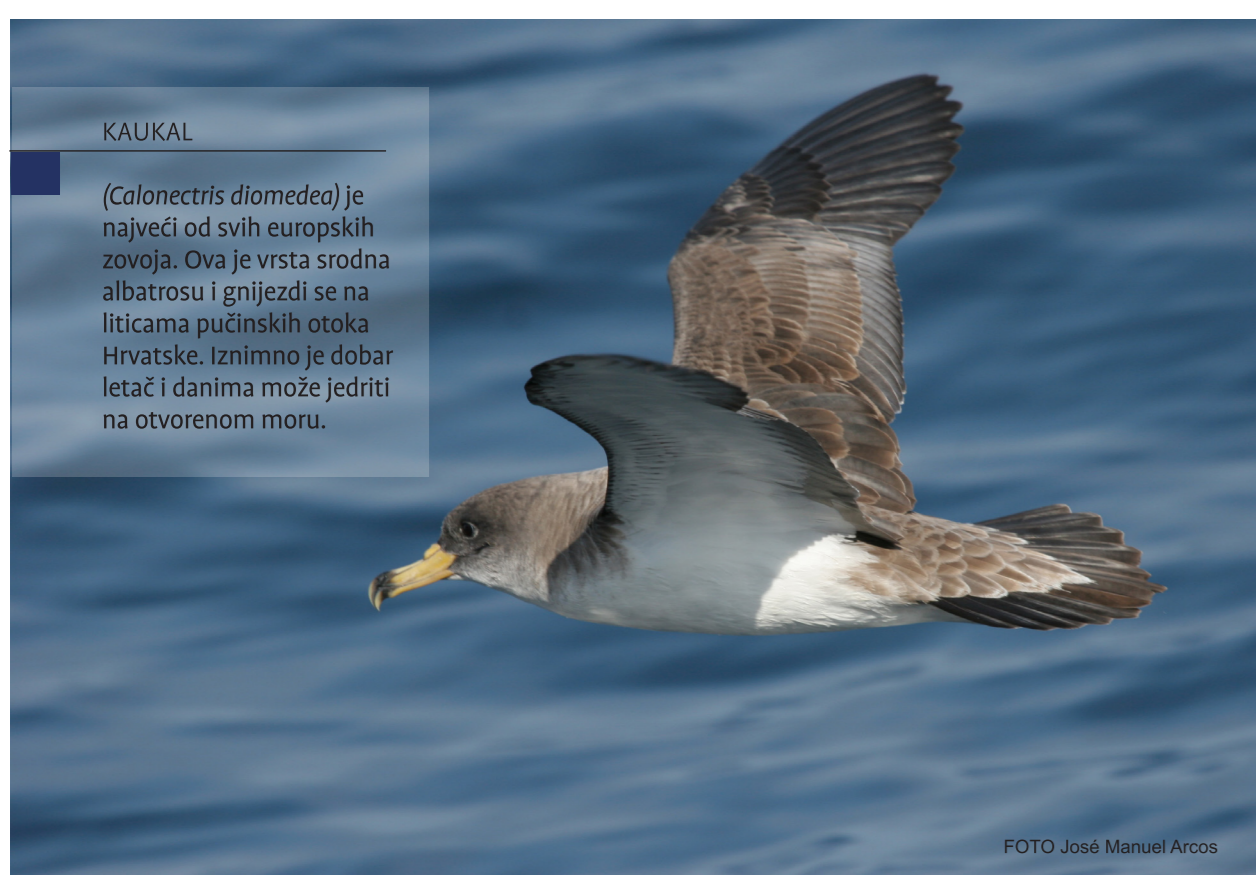

ZLATOVHRANA
(Coracias garrulus) je rijetka i ugrožena ptica dupljašica, iako nekoć česta, trenutno se u Hrvatskoj ne gnijezdi više od 10 parova ove vrste. Hranj se krupnim kukcima i zbog toga ovisi o područjima s ekstenzivnom poljoprivredom.

FOTO Markus Vahrenwip

ZAŠTITA PTICA U HRVATSKOJ

U Hrvatskoj su se nekoć gnijezdile 244 vrste ptica, međutim, do danas je taj broj pao na ispod 230 vrsta, što znači da je više od 5% vrsta izumrla zbog uništavanja staništa, promjena u načinu gospodarjenja, krivolova i trovanja. Zahvaćene su prije svega ptice močvarice i grabljivice koje su često na vrhu hranidbenog lanca i vrlo osjetljivo reagiraju na promjene. Unatoč tome, Hrvatska pripada u sam europski vrh glede raznolikosti ptica: Hrvatska ima veći broj gnjezdarica nego Njemačka ili druge veće europske zemlje. Odgovorni smo za njihovu trajnu i učinkovitu zaštitu, na što nas obavezuju nacionalno i europsko zakonodavstvo te međunarodne konvencije. Stoga, Udruga BIOM želi unaprjediti zaštitu ptica u Hrvatskoj te našim istraživanjima i monitoringom populacija želimo dopuniti trenutno nedostatno znanje o ključnim vrstama. Veliku važnost pridajemo suradnji s dionicima, lokalnom samoupravom i građanima, jer smatramo da je suživot čovjeka i ptica i moguć i nužan kako bismo čuvali našu bogatu prirodnu baštinu za buduće generacije.

KAUKAL
(Calonectris diomedea) je najveći od svih europskih znojva. Ova je vrsta srodna albatrosu i gnijezdi se na liticama pučinskih otoka Hrvatske. Iznimno je dobar letač i danima može jediti na otvorenom moru.

FOTO José Manuel Arcos

BJELOGLAVI SUP
(Gyps fulvus) je ugrožena je gnjezdarica s otprilike 100 gnijezdećih parova. Nastanjuje područje Kvameških otoka, ali je u prošlosti bio raširen duž cijelu obalu Hrvatske.

FOTO Marko Matelić

EJA LIVADARKA
(Circus pygargus) je grabljivica selica koja se gnijezdi na tlu u visokoj travi ili u žitnim poljima. Zbog mehaničke obrade takvih površina ptici su joj izloženi velikoj opasnosti od stradanja.

FOTO Marko Matelić

RAZLOZI UGROŽENOSTI

- vjetrolektrana
- trovanje
- prekomjerni lov ili krivolov
- sukcesija staništa (zarastanje staništa)
- intenzivirano poljodjelstvo
- zagađenje mora / prekomjerno ribarstvo
- intenzivno gospodarjenje šumama